Kadernota 2012

Kadernota 2012
Kadernota 2012
Kadernota 2012
Kadernota 2012
Kadernota 2012
Kadernota 2012
Kadernota 2012
Kadernota 2012
Kadernota 2012
Kadernota 2012

Aanbieding

Maasgouw, 10 juni 2011

Aan de raad

Voor u ligt de vijfde kadernota van de gemeente Maasgouw. In de kadernota worden kaders gesteld die in de begroting verder worden uitgewerkt.

Deze kadernota is opgesteld in tijden van onzekerheid. Het bestuursakkoord was bij de voorbereidingen van de kadernota nog niet ondertekend. Inmiddels hebben de gemeenten met het bestuursakkoord ingestemd, met uitzondering van de paragraaf Werken naar vermogen. Hierover zullen verdere onderhandelingen plaatsvinden.
Daarnaast vindt de ambitiediscussie die onderdeel uitmaakt van het plan van aanpak bezuinigingen in de 2e helft van 2011 plaats.

Binnen deze beperkingen hebben we kaders voorbereid, financiële kaders over het Essent-scenario en de opschoning van reserves.
Daarnaast hebben we een aantal uitgangspunten geformuleerd die richting geven in de ambitie discussie.
Het kaderstellend besluitvormingsproces ten aanzien van een aantal onderwerpen is al in gang gezet zoals over OML, huisvesting en accommodaties. Deze onderwerpen worden in de kadernota benoemd.
Deze kadernota heeft ook een informatief karakter; er wordt aangegeven op welke wijze we met onze organisatie anticiperen op de ontwikkelingen die we zien.

In de raadsvergadering van 7 juli wordt de kadernota 2012 ter besluitvorming voorgelegd. We vragen u dan om te besluiten de uitgezette koers verder uit te werken bij de programmabegroting 2012.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders,

De burgemeester | De secretaris

S.H.M. Strous | H.J.M. Coumans

Inhoudsopgave

1. Inleiding: kaders stellen in een onzekere tijd

1.1. Proces voorafgaand kadernota 2011
1.2. Leeswijzer

2. Financieel meerjarenperspectief

2.1. Meerjarenraming
2.2. Bestemming opbrengst verkoop Essent aandelen
2.3. Opschonen reserves
2.4. Kaderstellende financiële uitgangspunten

3. Gemeente Maasgouw toekomstbestendig

3.1. Nieuwe ontwikkelingen
3.2. Anticiperen op deze nieuwe ontwikkelingen

4. De vier speerpunten van onze gemeente

4.1. Dienstverlening optimaliseren
4.2. Leefbaarheid in onze kernen garanderen
4.3. Maasplassen en cultuurhistorische kernen benutten
4.4. Financiën en bedrijfsvoering op orde houden

1. Inleiding: kaders stellen in een onzekere tijd

Landelijke kaders zijn nog niet uitonderhandeld

In de kadernota worden de kaders voor de begroting aangegeven, die vervolgens in de begroting verder worden uitgewerkt. Deze kaders zijn afhankelijk van andere contouren op regionaal, maar vooral op landelijk niveau.
Bij de opstelling van deze kadernota is er nog steeds geen bestuursakkoord tussen het rijk en de VNG. Het concept bestuursakkoord stelt grote hervormingen voor en heeft daarmee belangrijke consequenties voor het gemeentelijk takenpakket en de bedrijfsvoering.
Er is veel discussie over de sociale werkvoorziening; met name de grote financiële gevolgen van de invoering van de nieuwe Wet Werken naar Vermogen.
De consequenties van het bestuursakkoord voor de uitkering uit het gemeentefonds zijn afhankelijk van het bestuursakkoord. Zolang hierover nog onduidelijkheid is, zijn onze inkomsten uit het gemeentefonds ook nog niet helder.

Plan van aanpak bezuinigingen is gefaseerd: ambitiediscussie moet nog plaatsvinden

In de kadernota 2011 zijn we gestart met een forse bezuinigingsoperatie. Deze bezuinigingen zijn vervolgens vertaald naar de begroting 2011. Belangrijke bijlage bij de begroting 2011 is het plan van aanpak bezuinigingen. Dit plan is samen met de begroting 2011 goedgekeurd. Vervolgens is naar aanleiding van de organisatie van koninginnedag gekozen voor een fasering van het plan van aanpak bezuinigingen. De raad heeft dit goedgekeurd in december 2010. Het ambitie spoor en het spoor organisatie van het werken zijn naar de tweede helft van 2011 verplaatst. De uitwerking hiervan zal zijn neerslag vinden in de kadernota en begroting 2013. De fasering van het plan van aanpak heeft geen consequenties voor onze financiële positie, de begroting 2012 is in beginsel sluitend.

Consequenties voor kadernota 2012

Omdat de omgeving nog zoveel onduidelijkheden bevat, en we de ambitie discussie nog in het vooruitzicht hebben richt deze kadernota zich vooral op de wijze waarop we anticiperen op alle ontwikkelingen die we op ons af zien komen. Met deze kadernota geven we aan hoe we verder willen bouwen aan een toekomstbestendige gemeente.

1.1. Proces voorafgaand aan de kadernota 2012

De besluitvorming die tussen de kadernota 2011 – 2012 heeft plaatsgevonden is mede bepalend voor de inhoud van de kadernota 2012. Daarom wordt dit proces hier nogmaals geschetst.

Kadernota 2011

De kadernota 2011 gaf de focusdiscussies over bezuinigingen weer. Met de kadernota zijn ongeveer € 700.000 aan bezuinigingen ingezet.

Begroting 2011 incl. bijlage plan van aanpak bezuinigingen

In het coalitieprogramma werd het bedrag van ruim € 2 miljoen genoemd. Daarom is aan de begroting 2011 een plan van aanpak toegevoegd, waarin is aangegeven op welke wijze de overige bezuinigingen moeten worden gevonden.

Voorstel tot budgetaanvraag Koninginnedag 2011 en fasering plan van aanpak bezuinigingen

In februari 2011 heeft de raad besloten om het plan van aanpak bezuinigingen gefaseerd door te voeren. Het ambitiespoor en het organisatiespoor zijn naar de tweede helft van 2011 verschoven.

1.2. Leeswijzer

De kadernota is als volgt opgebouwd: in paragraaf 2 wordt ingegaan op het financieel meerjarenperspectief. In paragraaf 3 worden de ontwikkelingen geschetst, die van invloed zijn op onze gemeente. Vervolgens worden de sporen benoemd waarin we aangeven op welke wijze we anticiperen op deze ontwikkelingen.
Vervolgens staan de speerpunten uit het coalitieprogramma in paragraaf 4 centraal: dienstverlening optimaliseren, leefbaarheid in onze kernen garanderen, maasplassen en cultuurhistorische kernen benutten, financiën en bedrijfsvoering op orde houden aan de orde. Ieder speerpunt is onderverdeeld in de programma's van de begroting. In de oranje vlakken wordt aangegeven aan welke *uitgangspunten*, *uitwerking sporen* of *beleid* we in 2012 aan de slag willen gaan.

2. Financieel meerjarenperspectief

2.1. Meerjarenraming

[PM de meerjarenraming wordt gebaseerd op de meicirculaire. Impact van de circulaire op onze gemeentefinanciën wordt gepresenteerd tijdens de raadsbijeenkomst op 21 juni a.s].

2.2. Bestemming opbrengst verkoop Essent aandelen

Boekwinst voor gemeente Maasgouw uit Essent transactie			
Verkoopopbrengst Essent PLB		38.968.670	Jaarrekening 2010
Belang in Escrow en SPV (dividendontv. 2011)	+	2.118.107	1e Prorap 11
Scenario V extra afschrijvingen	-	18.000.000	v.a. 2011
Belang in Escrow en SPV (was € 4.733.200)	+	2.615.093	raming
Bruglening Enexis	+	10.649.700	raming
Verkoop PBE (aandeel in kerncentrale Borselle)	+	p.m.	
Raming reservetotaal na mutaties		36.351.570	
Scenario VI extra afschrijvingen	-	13.000.000	

In de kadernota 2011 heeft de raad de volgende opdracht gegeven (opdracht 4):

- Vanaf 2011 toepassing scenario V voor opbrengst verkoop Essent aandelen, d.w.z. dividend € 2,65 per aandeel en ineens afschrijven toekomstige investeringen.
- Toepassing scenario VI onderzoeken vóór de begroting 2012. Dit scenario creëert extra budgettaire ruimte. Deze ruimte kan worden ingezet voor nieuw beleid en vervangingsinvesteringen. Vervangingsinvesteringen worden geïnventariseerd (langere tijdshorizon dan het huidige MIP) en mogelijkheden om een bestemmingsreserve voor vervangingsinvesteringen te creëren worden nagegaan.

Bij de uitvoering van opdracht 4 is aan de orde geweest om deze reserve geheel of gedeeltelijk her te bestemmen waarbij dit eigen vermogen ingezet wordt om gedane en/of nieuwe investeringen ineens te bekostigen in plaats van af te schrijven tijdens de levensduur. Hierdoor worden afschrijvingsmiddelen bespaard en budgettaire ruimte gecreëerd. Overigens wordt de renteopbrengst van deze Essent-reserve al aangewend voor een gedeelte van de budgettaire gevolgen van het vervallen van het Essentdividend ad. € 2,65 af te dekken. (Toelichting jaarstukken 2010 pagina 78).

Het Ministerie van BZK voert momenteel een onderzoek uit naar eigen middelen (OEM) om te bepalen waaruit gemeenten inkomsten genereren of beschikking hebben over eigen dekkingsmiddelen. Bij onze hoge reservepositie (door de Essentreserve) kan de uitkomst van het OEM ertoe leiden dat onze gemeente gekort gaat worden op de algemene uitkering. Dit vormt een financieel risico bij beide scenario's.

Scenario V

ineens afschrijven toekomstige investeringen met maatschappelijk nut;
Te genereren opbrengst oplopend van € 278.000 in 2010 tot € 643.600 in 2012 (reeds benut in begroting 2010).

Voordelen

- prudent, geen financieel risico;
- behoeft niet te worden voorzien in vervangingsinvesteringen in relatie tot afschrijvingsduur/levensduur van 30 jaar (wegen) en 40 jaar (Brede Scholen).

Nadelen

- Mogelijkheden financiële ruimte creëren worden op korte termijn niet optimaal benut.

Scenario VI

Scenario VI is scenario V met de toevoeging van scenario II, waarbij naast afschrijving ineens van toekomstige investeringen (scenario V) ook reeds gedane investeringen met maatschappelijk nut (wegen e.d.)(scenario II) ineens worden afgeschreven.
Te genereren opbrengst oplopend van € 278.000 in 2010 tot € 643.600 in 2012 (reeds benut in begroting 2010) en een aanvullende structurele opbrengst door scenario II van € 658.400 (vanaf 2012).

Voordelen

- Prudent, nagenoeg geen financieel risico;
- Structurele opbrengst op korte termijn beschikbaar;

Nadelen

- MIP t/m 2013 in begroting vertaald; voor vervangingsinvesteringen maatschappelijk nut dient t.z.t. financiële ruimte te worden gecreëerd (winst als gevolg van vrijval kapitaallasten komt niet meer voor als boekwaardes in een keer worden afgeschreven). Mogelijke oplossing: jaarlijks investeringsreserve vormen of beleidslijn eventueel jaarlijks positief rekeningsaldo aanwenden voor vervroegde afschrijving investeringen maatschappelijk nut t.z.t.

Afwegingen

Scenario V met als argumentatie

- Alleen extra afschrijvingen op toekomstige investeringen (maatschappelijk en economisch nut) in de periode 2009-2013 oplopend tot € 18 miljoen).

a. Betekent creëren budgettaire ruimte € 645.000 (t.b.v. nieuw beleid 2010 met name bouw Brede Scholen).
b. budgettaire dekking van vervangingsinvestering is over 30-40 jaar voor het eerst aan de orde omdat alleen toekomstige investeringen vervroegd worden afgeschreven.

Scenario VI met als argumentatie

- Leidt tot grotere budgettaire ruimte (meeropbrengst € 658.000), maar de in een bestemmingsreserve gestorte Essentgelden worden voor een groter gedeelte ingezet (totaal € 31 miljoen in plaats van € 18 miljoen bij scenario V). Daarnaast wordt door afschrijving van alle in het verleden gedane investeringen met maatschappelijk nut, in mindere mate rekening gehouden met het feit dat op termijn vervangingsinvesteringen aan de orde zijn, waarvoor dan geen (gedeeltelijke) budgettaire dekking voorhanden is. Vervangingsinvesteringen van de in één keer af te schrijven activa, zullen dan wederom ruimtevragend zijn.
- Genoemd nadeel kan gedeeltelijk ondervangen worden door de meerjarige beheerplannen actueel te houden en de structurele financiële consequenties op te nemen in de meerjarenbegroting; daarnaast een nader te bepalen gedeelte van de Essent-reserve beschikbaar houden voor toekomstige vervangings-investeringen.
- Toepassing van dit scenario is verantwoord omdat voor de inzet van “een appeltje voor de dorst” een uitzondering kan worden gemaakt met het oog op de structurele bezuinigingsopgave en het ambitieuze GOML programma.

Voorstel

In aanvulling op het reeds vanaf 2011 van toepassing zijnde scenario V wordt voorgesteld om dit scenario voor 2012 vooralsnog te handhaven. Met het oog op de bezuinigingen die zich vanaf 2013 e.v. jaren manifesteren kan t.z.t. worden overwogen om scenario VI toe te passen waarbij:

- vanaf 2013 een(extra) structurele budgettaire ruimte kan worden geraamd van € 658.000.
- Daarnaast een bij de begroting 2013 nader te bepalen bedrag van deze reserve beschikbaar houden voor toekomstige vervangingsinvesteringen.
- Verdere uitwerking / actualisatie genoemde bedragen/ financiële onderbouwingen volgen in de programmabegroting 2012.

2.3. Opschonen reserves

Uit de jaarrekening 2010 blijkt dat, mede afgezet tegen de ondergrens van het weerstandsvermogen, de gemeente Maasgouw over een uitstekende reservepositie beschikt. Ondanks een eerdere opschoningsactie zijn er in de laatste jaren wederom verschillende nieuwe bestemmingsreserves gevormd en worden veel incidentele uitgaven afgedekt door aanwending van reserves. Ten behoeve van financiële transparantie is het wenselijk dat een hernieuwde inventarisatie plaatsvindt. Dat kan vervolgens leiden tot een mogelijke herschikking en alternatieve aanwending van reserves bij de begroting 2012, evenals een mogelijk surplus van het weerstandsvermogen.
Hierbij dient wel in ogenschouw te worden genomen dat aanwending van reserves, op enkele uitzonderingen na, leidt tot wegvallende rente-inkomsten van 4% ten gunste van de exploitatie. Alleen eventuele afschrijvingslasten kunnen bespaard worden door inzet van beschikbare reserves.

In de kadernota heeft de raad de volgende opdracht gegeven (opdracht 5):

- Inventarisatie / opschoning / inzicht bieden in reserves vóór begroting 2012;
- Eventuele herbestemming en aanwending van reserves (om investeringsruimte te creëren) bezien bij begroting 2012.

In onderstaande berekening wordt aangegeven welk deel voor opschoning in aanmerking komt.

Algemene Reserve 1 januari 2011		€ 10.273.489	
			toe te voegen aan algemene reserve
Bestemmingsreserves 1 januari 2011		€ 65.349.363	
Waarvan reeds opgeschoond		€ 1.267.146-	
Tussen-totaal		€ 64.082.217	
Waarvan meerjarige verplichtingen (opschoning niet mogelijk!):			
Regiofonds	€ 2.658.521		
Ontwikkelingsbedrijf	€ 1.768.838		
Egalisatiereserve Afval	€ 562.633		
Egalisatiereserve BLG-winstuitkering	€ 180.000		
Bestemmingsreserve Bruglening Enexis	€10.649.764		
Reserve wachtgelden wethouders	€ 1.005		
Reserve uitkeringen voormalig personeel	€ 231.248		
Reserves dekking kapitaallasten	€ 3.541.771		
		€ 19.593.780-	
Bezien herbestemming		€ 44.488.437	
Reserve Essent (afzonderlijke behandeling)		€ 38.968.670-	
Tussentotaal		€ 5.519.767	
Verdere vrijval		€ p.m.	
Restant reserves die voor opschoning in aanmerking komen (nader te onderzoeken):		€ 5.519.767	

Het resultaat van verdere opschoning van reserves van in totaal € 5.519.767, wordt voor de begrotingsbehandeling 2012 uitgewerkt.
Tevens zal de ondergrens van de algemene reserve nog vastgesteld moeten worden. Bepaling van het minimaal vereiste weerstandsvermogen vindt plaats na kwantificering van risico's. Het resterende overschot van de algemene reserve is inzetbaar, met uitzondering van de toegerekende rente van 4%. Bij de begroting 2012 zullen we met voorstellen komen over hoe met deze middelen om te gaan.

2.4. Kaderstellende financiële uitgangspunten

- Onderuitputting kapitaallasten is reeds meerjarig ingeraamd bij Programmabegroting 2011. Deze wordt geactualiseerd n.a.v. voortgang investeringsplan en de mogelijkheid van temporisering.
- We hanteren een rentevoet van 4%.
- Lokale lastendruk zoveel mogelijk gelijk houden.
- OZB corrigeren voor inflatie.
- Totale inkomsten uit belastingen en heffingen gelijk houden, dit impliceert dat eventuele verlagingen van WOZ waarden, reinigingsheffing en/of rioolheffing worden vertaald door overeenkomstige verhoging van de OZB.
- Mogelijkheden toegroei naar kostendekkendheid WABO-leges en lijkbezorgingsrechten bezien n.a.v. uitkomsten onderzoek kostendekkendheid.
- De "post onvoorzien incidenteel" structureel aframen van € 125.000 naar € 25.000.

3. Gemeente Maasgouw toekomstbestendig

De besturingsfilosofie van de gemeente Maasgouw is in 2006 opgesteld, in aanloop naar de nieuwe gemeente Maasgouw. Deze filosofie is de basis voor onze huidige organisatiestructuur.
Inmiddels zijn we in 2011 en komen er veel nieuwe ontwikkelingen op ons af. We ervaren knelpunten in de mogelijkheden om aan al deze ontwikkelingen gehoor te geven. We streven naar een organisatie die kan voldoen aan de vragen die de omgeving aan ons stelt: *Hoe kunnen we ons equiperen om invulling te geven aan de uitdagingen waar de gemeente Maasgouw de komende 5 jaar voor staat?*

In deze paragraaf gaan we deze vraag beantwoorden aan de hand van de volgende deelvragen:
1. Welke nieuwe ontwikkelingen zijn er sinds de opstelling in 2006 van de besturingsfilosofie;
2. Op welke wijze anticiperen we op deze nieuwe ontwikkelingen.

3.1. Nieuwe ontwikkelingen

- **Inkomstendaling**

  We streven naar een meerjarig sluitende begroting. Op basis van de decembercirculaire zien de gemeentefinanciën op korte termijn er beter uit. Op de lange termijn verwachten we een afname van inkomsten waardoor bezuinigingen noodzakelijk zijn.

- **Regeerakkoord 2010 – 2014: decentralisatie van taken en minder ambtenaren**

  In het regeerakkoord 2010 -2014 “vrijheid en verantwoordelijkheid” wordt ten aanzien van het bestuur volgende geformuleerd (p.5):
  - Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen beperken zich tot hun kerntaken.
  - Het aantal ambtenaren bij alle bestuurslagen wordt verminderd, onder meer door decentralisatie en taakverschuiving richting provincies en gemeenten waarbij de focus komt te liggen op de kerntaken van de provincies in het ruimtelijk en economisch domein en het natuurbeleid.

  Drie grote operaties m.b.t. de overheveling van taken naar gemeenten betreffen de jeugdzorg, de Wet Werken naar Vermogen, de dagbesteding en begeleiding AWBZ. Deze taken komen naar de gemeenten met een efficiencykorting. Daarnaast wordt het financieel risico ook overgeheveld naar de gemeente door (vaste) budgetfinanciering. Dit betekent dat bij stijgende lasten als gevolg van externe niet beïnvloedbare factoren geen financiële compensatie plaatsvindt, maar een beroep wordt gedaan op de algemene dekkingsmiddelen.

  We zijn positief over de decentralisaties in het sociale domein voor wat betreft de Jeugdzorg en AWBZ. Met eerdere decentralisaties inzake de WMO en de WWB hebben gemeenten aangetoond goed in staat te zijn om in onderlinge samenwerking het rijksbeleid beter en efficiënter uit te voeren. Voorts wordt de kracht van de lokale overheid versterkt (de eerste overheid). Bestaande regelingen worden samengevoegd en gemeenten krijgen veel vrijheid om het ‘hoe’ zelf in te vullen.

We zijn echter bezorgd over de forse korting met betrekking tot de Wet Werken naar Vermogen en dan specifiek de component "sociale werkvoorziening (de Westrom)". De organisatorische, financiële en maatschappelijke risico's zijn op basis van de huidige inschatting (te) groot. Eenzijdige afwenteling op de gemeenten is een risico.

- **Transparantie en beheersing**

De roep om verantwoording wordt steeds luider. In 2006 was een uitgangspunt (pijler 2 structuur) van de nieuwe organisatie: *"een ambtelijk apparaat dat snel efficiënt en vooral effectief werkt, dat zich vooral bezighoudt met zaken die van belang zijn voor burgers, bedrijven en instellingen en een minder accent leggen op verantwoording van de interne processen".*
In de praktijk blijkt dat er een steeds groter accent wordt gelegd op verantwoording van de interne processen. Verantwoording van interne processen en de bureaucratie die dit tot gevolg heeft vergen extra investeringen die op gespannen voet kunnen staan met snelheid, efficiëntie en effectiviteit.

- **Nadruk ontwikkelrol gemeente**

In de besturingsfilosofie 2006 is gekozen voor een accent op dienstverlening. Hierbij is aangegeven dat ontwikkeling minder belangrijk is. Hieronder wordt een tekst uit de besturingfilosofie aangehaald. *"In het kader van de besturingsfilosofie concentreren wij ons vooral op deze rollen en in het bijzonder het dienstverleningsconcept. In zijn algemeenheid mag gesteld worden dat de gemeente in de achterliggende jaren vooral haar kennis en kunde heeft ingezet op haar rol als ontwikkelaar……. .. Binnen de nieuwe gemeente moet deze dienstverlening als een speerpunt gezien worden waarmee het dienstverleningsconcept direct een prominente plaats krijgt binnen het palet van concepten……"*

In werkelijkheid begon de nieuwe gemeente met een lijst van 60+ projecten die zich veelal in de initiatieffase bevonden. De afgelopen jaren zijn hier alleen maar projecten aan toegevoegd. Voor de uitvoering van deze complexe projecten is de gemeente onvoldoende ingericht. Gevolg is dat voor de begeleiding en uitvoering van projecten externen zijn ingehuurd met incidenteel geld.

- **Incidentele financiële middelen voor inhuur externen**

In de programmabegroting 2008 is voor een periode van 3 jaar €1,5 miljoen aan incidentele middelen beschikbaar gesteld voor de inhuur van externen die werken aan projecten.
Voor de eerste helft van 2011 is een bedrag van € 225.000 ter beschikking gesteld. Dit betekent dat er op korte termijn geen financiële middelen beschikbaar zijn voor de inhuur van externen.

- **Regionalisering en regionale samenwerking**

  Op steeds meer fronten werken we samen met omliggende gemeenten, of zijn we voorbereidingen aan het treffen om samen te werken. Denk hierbij aan de GOML, bibliotheken, toerisme, TROM en VVV. Het nieuwe GRP wordt opgesteld met Weert, Nederweert, Leudal, Peel en Maas, en het Waterschap.
  De redenen voor samenwerking zijn veelvuldig: uitvoering op niveau houden of brengen, kostenreductie door schaalvoordelen, minder kwetsbaar, waarborgen van de continuïteit, verdere professionalisering, beheersing van risico's etc.
  Het betreft hier een trend, steeds meer gemeenten zoeken samenwerking met andere gemeenten. Deelname aan samenwerking is een keuze, echter in sommige gevallen wordt samenwerking opgelegd.

- **Hogere kwaliteitseisen**

  De kwaliteitseisen die gesteld worden aan het werk worden steeds hoger. Bijvoorbeeld bij de RUDs wordt door het rijk de kwaliteit van hoger opgeleid personeel als voorwaarde gesteld.
  We krijgen ook nieuwe taken: een van de belangrijke aspecten is het NUP (Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en Elektronische Overheid) bestaande uit 19 bouwstenen waaronder de Basisregistraties. Dit is het bestuurlijk kader voor de informatievoorziening. Gemeenten en Rijk gaan hierover nieuwe afspraken maken in 2011 die meer gericht zijn op de uitvoering.

- **ICT Ontwikkelingen**

  Digitale ontwikkelingen nemen een hoge vlucht. Dit heeft een belangrijke impact op alle onderdelen van de bedrijfsvoering en de dienstverlening en zal in financiële zin ook niet zonder gevolgen blijven.

- **Vergrijzing, ontgroening en krimp**

  Onze gemeente ligt in een regio waar naast ontgroening en vergrijzing, uiteindelijk krimp aan de orde is. Dit zal impact hebben op onze beleidsopgaven, maar ook op onze financiën. De beleidsopgaven betreffen o.a. het woonklimaat, leefbaarheid en de arbeidsmarkt.

3.2. Anticiperen op deze nieuwe ontwikkelingen

In de afgelopen periode hebben we een aantal manieren ingezet om te reageren op deze ontwikkelingen. We onderscheiden hierbij 6 sporen: (1) bezuinigingen, (2) regionale samenwerking opzoeken, (3) implementatie projectmatig werken, (4) kwalitatieve en kwantitatieve analyse projecten, (5) heroriëntatie planning & control, (6) uitwerken en implementeren van het dienstverleningsconcept.

Spoor 1. Bezuinigingen

In de raadsvergadering van 3 februari is de raad akkoord gegaan met een gefaseerde aanpak van het plan van aanpak bezuingingen. Fase 1 duur van 1 december 2010 – april 2011 en bevat de onderdelen implementatie projectmatig werken, kwalitatieve en kwantitatieve analyse, benchmark personeelsinformatie, opschonen reserves, scenario's Essentgelden.

Fase 2 loopt van halverwege 2011 tot december 2011 en bevat een spoor over visie en een spoor over organisatie van het werken. Naar aanleiding van het bestuursakkoord en vertaling naar meicirculaire wordt de bezuinigingstaakstelling als onderdeel van het plan van aanpak geactualiseerd. Dit betekent dat planning uitvoering van fase 2 van start gaat na vaststelling van de kadernota.

Spoor 2. Regionale samenwerking opzoeken

Regionale samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering

In motie 6 Samenwerking regiogemeenten Midden-Limburg (raadsvergadering 11 november 2010) heeft het college de raad opgedragen "om op het bestuurlijk niveau het overleg met de gemeentes in Midden-Limburg voortvarend op te pakken en een gezamenlijke conclusie over de concrete mogelijkheden van samenwerking, bijvoorbeeld op het gebied van inkoop, personeelszaken en ICT, hierover aan de raad voor te leggen in 2011."
Om gevolg te geven aan deze motie zoeken we naast de Regionale UitvoeringDiensten samenwerking met buurgemeenten op verschillende terreinen. Met Roerdalen en Echt-Susteren is een samenwerkingsconvenant in voorbereiding. Hierbij houden we rekening dat we eerst investeringen moeten doen, alvorens efficiency opbrengsten kunnen worden gegenereerd.

Regionale samenwerking als gevolg van decentralisatietaken in het sociaal domein

In het concept-bestuursakkoord zijn drie majeure taken opgenomen in het sociale domein die het Rijk voornemens is te decentraliseren naar de gemeentelijke overheid:

- één regeling aan de onderkant van de arbeidsmarkt: de Wet werken naar vermogen;
- de disciplines begeleiding en dagbesteding worden overgeheveld van de AWBZ naar de WMO;
- taken op het terrein van de jeugdzorg worden van het Rijk en Provincies gedecentraliseerd naar de gemeenten; gemeenten worden hierdoor verantwoordelijk voor de integrale jeugdzorg.

We nemen bij deze drie te decentraliseren taken als uitgangspunt dat het uiteindelijke budgettaire effect op de gemeentelijke begroting neutraal dient te zijn. Regionale samenwerking kan aan deze budgettaire neutraliteit bijdragen. Op 28 januari 2011 is de 'intentieverklaring samenwerking arbeidsmarktbeleid' ondertekend door de gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond (de zogenaamde 'Westrom-gemeenten'), het UWV en de Westrom. Het gezamenlijk op te stellen arbeidsmarktbeleidsplan zal eind 2011 aan de gemeenteraden van de gemeenten worden voorgelegd. In dit gezamenlijk arbeidsmarktbeleid wordt o.a. de nieuwe Wet werken naar vermogen meegenomen en dús regionaal opgepakt.
Samenwerking op (Noord- en) Midden-Limburgs niveau is ook de schaal waarbij voornoemde decentralisaties van de AWBZ en Jeugdzorg opgepakt kunnen worden. Voor het adequaat en efficiënt uitvoeren van deze taken is 'robuustheid' noodzakelijk.

Regionale samenwerking als gevolg van de economische uitvoeringsagenda

Op het gebied van economische zaken werken we met de ons omliggende gemeenten samen in GOML-verband. Binnen GOML wordt naast recreatie en toerisme ook voor de andere economische sectoren samenwerking gezocht. GOML heeft de OML en Hoge Dunk daartoe de opdracht gegeven een Economische Uitvoeringsagenda op te stellen. Hoge Dunk is de organisatie voor economische samenwerking rond Weert en

Cranendonck en zou betiteld kunnen worden als ‘counterpart’ voor de OML. Hoge Dunk zoomt echter meer in op de ‘Triple Helix’: samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs, waar OML zich expliciet focust op (her)ontwikkeling en uitgifte van bedrijventerreinen.

Deze Economische Uitvoeringsagenda zal in gaan op het aanhaken van Midden-Limburg op Brainport 2020, een economische ontwikkelperspectief voor Zuidoost-Nederland. Naast Seaport (Rotterdam) en Airport (Amsterdam) zet de rijksoverheid in op Brainport. Brainport 2020 kent Eindhoven en Maastricht als economische kerngebieden. Brainport zal in 2020 als toptechnologische regio een top 3 positie in Europa moeten innemen en een top 10 positie in de wereld. Midden-Limburg kan zich in deze regio manifesteren als open middengebied, bij uitstek geschikt voor recreëren en hoogwaardig wonen.

Als vervolg op de Herstructureringsagenda Midden-Limburg zal onderzocht worden op welke wijze met name de bedrijventerreinen Koeweide/Battenweg, Haven Wessem en Kanaal Wessem-Nederweert aangepakt kunnen worden. OML, GOML en de Limburgse Herstructureringsmaatschappij Bedrijventerreinen (LHB) zijn bereid om in samenwerking met Maasgouw hiervoor een Masterplan op te stellen.

Spoor 3. Implementatie projectmatig werken

In 2012 gaan we verder met de professionaliseringsslag ten aanzien van projecten aan de hand van het handboek projectmatig werken. Op deze manier kunnen deze complexe opgaven beter beheerst worden. We hebben majeure projecten benoemd. We hebben een rapportage format opgesteld voor de rapportages over majeure projecten aan de raad. Deze formats zijn geaccordeerd in de raadsvergadering van juni 2011. Rondom deze majeure projecten organiseren we projectgroepen.
Implementatie van projectmatig werken heeft consequenties voor de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van projectleider, projectmedewerker, bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever. Ook de relatie met de lijnorganisatie speelt hierbij een rol. In 2012 zal verder invulling worden gegegeven aan: standaardisatie rapportage bestuurlijke opdrachtgever en het steeds verder invullen van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de spelers in een project. Ook professionalisering van de relatie tussen project- en lijnorganisatie zal in 2012 worden doorgezet.

Spoor 4. Kwalitatieve en kwantitatieve analyse projecten

We zijn gestart met de kwalitatieve en kwantitatieve analyse van projecten met als doel een structurele oplossing te vinden voor de aansturing en uitvoering van projecten. Dit mede naar aanleiding van het amendement externe inhuur bij de begroting 2011.
In deze kwantitatieve en kwalitatieve analyse kijken we terug; aan welke projecten is de afgelopen drie jaar gewerkt en welke expertises en kwantiteit zijn hiervoor ingezet, zowel intern als extern. Vervolgens een vooruitblik: welke projecten worden voorzien voor de komende 5 jaar. Op basis van deze gegevens zal in de tweede helft 2011 in samenhang met andere organisatie ontwikkelingen worden bezien op welke wijze we de projecten het beste organisatorisch en financieel kunnen verankeren in onze organisatie.
Op basis van de eerste bevindingen uit de kwantitatieve en kwalitatieve analyse gelden de volgende kaders voor organisatorische en financiële verankering in de organisatie:

- Onze organisatie is op basis van de besturingsfilosofie niet ingericht op het leiden en uitvoeren van projecten. Dit heeft zich sinds 2007 ook geuit door de inhuur van externe projectleiding en ondersteuning. We erkennen onze ontwikkelrol (deze rol is onderbelicht in de besturingsfilosofie).

- Omdat we deze ontwikkelrol erkennen willen we structurele financiële uitbreiding om projecten te leiden en uit te voeren. Dit bestaat uit een structureel en een incidenteel deel. Het structurele deel zal worden aangewend om projectleiding en ondersteuning in de organisatie te versterken. Het incidenteel onderdeel zal worden gebruikt om specifieke expertises in te huren.
- Binnen majeure projecten zal een overdracht van projectleiding plaatsvinden tussen ontwikkeling en uitvoering.
- Gestart zal worden met een pilot om de administratieve organisatie rondom een majeur project te beleggen bij een projectsecretaris.
- De plaats van projecten in de organisatie zal worden bezien in samenhang met de overige organisatie ontwikkelingen in de tweede helft van 2011.

Spoor 5. Heroriënteren planning en control

Er wordt steeds meer gevraagd om verantwoording. We proberen onze P&C cyclus te verbeteren, door een projectenrapportage naar de raad te brengen. Daarnaast gaan we samen met de raad aan de slag met de rekenkamer- en financieel verdiepingsonderzoek provincie- adviezen die betrekking hebben op o.a. projectrapportages, voortgangsrapportages, risicomanagement, indicatoren, doelen, SMART formuleringen.

Spoor 6. Uitwerken en implementeren van het dienstverleningsconcept

We zijn het dienstverleningsconcept verder aan het implementeren. In de raadsvergadering van 7 juli a.s. wordt aan de raad gevraagd om een (richtinggevende) keuze te maken m.b.t. een viertal varianten ten aanzien van de aan- en verbouw van het Publiekscentrum te Maasbracht. Dit ter realisering van o.a. het publiekswinkelconcept.
Voor wat betreft het telefonische spoor is het callcenter reeds ruim een jaar operationeel en zal zich verder ontwikkelen tot een KlantenContactCenter (KCC), waarbij wordt ingezet op kanaalintegratie, dus het bij elkaar brengen van telefonie, post, baliefunctie en digitaal verkeer.
Ten aanzien van het digitale spoor zijn er twee pilots zaakgericht werken in uitvoering: het verlenen van uitkeringen en het verstrekken van WABO-vergunningen. Tegen het einde van het jaar wordt op basis van deze pilots een GO/NO-GO beslissing genomen m.b.t. het concernbreed uitrollen van het zaakgericht werken.
We kiezen ervoor om het digitale spoor te laten prevaleren zonder dat dit ten koste gaat van de overige sporen. In 2011 gaan we starten met het werken met vaste afspraken aan de balie, om zo ons personeel efficienter in te zetten en de wachttijden voor onze inwoners te reduceren.

4. De vier speerpunten van onze gemeente

4.1. Dienstverlening optimaliseren

Programma Bestuur en Communicatie				
Missie / visie	**Coalitie programma**	**Pijlers**	**2011**	**2012**
	Doorontwikkeling functioneren raad	**Bestuur**	Invoering van een eventueel nieuw vergadermodel per 1-1-2011	**Uitgangspunten** Huidige werkwijze burgerparticipatie continueren
Inwoners tijdig kans bieden om mee te praten. Actieve opstelling. Samen-werking per thema. (28)	Actief betrekken burgers Beroep op verantwoordelijkheid inwoners	**Burgerparticipatie**	Burgerparticipatie borgen via projectmatig werken	
Open en heldere communicatie. Inwoners duidelijk maken wat er speelt en waar we mee bezig zijn. (28)	Op verschillende manieren communiceren met de burgers. Raad zet in op eigen communicatie	**Communicatie**	Bestaande relatie continueren met lokale omroep 3ML inzake uitzenden raadsvergaderingen	

Huidige werkwijze burgerparticipatie continueren

Burgerparticapatie is een containerbegrip en kan op veel manieren worden georganiseerd. We organiseren info-avonden en inspraakavonden, brengen bedrijfsbezoeken en institutionaliseren burgerparticipatie in onze processen, bijvoorbeeld door instellen van burgerpanel en WMO platform. In 2012 willen we deze werkwijze continueren. In de notitie over burgerparticatie zal o.a. inzicht worden gegeven in onze inspanningen.

In 2008 zijn we gestart met Dorpontwikkelingsprogramma's. Er is gekozen om geen dorpsraden in te stellen. De DOPs waren tot 2011 een onderdeel van de begroting, maar zijn uit de begroting 2011 gehaald omdat het hier vooral een administratieve exercitie betrof (projecten herindelen naar kernen). Om de leefbaarheid van onze verschillende kernen in balans te bezien, hebben DOPs een toegevoegde waarde. De wijze waarop we de DOPs vorm gaan geven, moet administratief zo min mogelijk belastend zijn. Insteek is om elke kern 1 keer per 2 jaar te bezoeken.

Programma dienstverlening				
Missie / visie	**Coalitie Programma**	**Pijlers**	**2011**	**2012**
Dienstverlening op één centrale locatie (gemeentewinkel) (25)	Dienstverlening langs de verschillende kanalen, balie, telefoon, digitaal.	**Balie telefoon**	KCC in gebouwelijke zin verder uitbreiden	**Uitgangspunt** Digitale spoor krijgt prioriteit
Gebruiksgemak vergroten door inzet van informatie- en communicatietechnologie (ICT) (25).	Bereikbaarheid Publiekscentrum in Maasbracht Handhaven huisbezoeken aan de minder mobiele inwoners	**Digitaal**	Meer burgerparticipatie via digitale snelweg	**Uitwerking sporen** Spoor 6 Dienstverleningsconcept
Voor klanten die minder mobiel zijn bieden wij vervoer op maat en dienstverlening aan huis. (25)		**Dienstverlening aan huist**	Haal- en brengservice definitief continueren met een eigen financiële inbreng van de gebruiker Efficient evenwicht vinden tussen dienstverlening via open structuur en via openingstijden met vaste afspraken	**Beleid** Seperaat voorstel huisvesting
Belangrijke eisen zijn kwaliteit, efficiency en gebruiksgemak. Onze service moet voldoen aan duidelijke normen. (25)	Opstellen normen dienstverlening voor de termijnen reactie op verzoek of klacht klant. Intensieve bewaking normen.	**Servicenormen**	Begraafplaatsen (+ 8.700) Grafleges (-17.700)	
	Continu aandacht voor reductie/vereenvoudiging gemeentelijke regels	**Deregulering**		

Digitaal spoor krijgt prioriteit

De komende jaren zal de nadruk gelegd worden op het verder uitwerken en implementeren van het digitale spoor, zonder tekort te doen aan de andere sporen. In dit verband draaien op dit moment twee pilots zaakgericht werken (digitale workflow): het verstrekken van uitkeringen en het verlenen van WABO-vergunningen. Voor 1 januari 2012 wordt op basis van ervaringen uit deze pilots een GO/NO-GO beslissing genomen m.b.t. het concerbreed uitrollen van het zaakgericht werken.
Zoals hiervoor aangegeven, gaat dit niet ten koste gaat van andere sporen, zoals het contact via de balie. In 2011 wordt gestart met werken met vaste afspraken aan de balie, opdat het personeel efficiënter ingezet kan worden en de wachttijd voor onze inwoners wordt beperkt.

4.2. Leefbaarheid in onze kernen garanderen

Programma veiligheid				
Missie / visie	**Coalitieprogramma**	**Pijlers**	**2011**	**2012**
Stimuleren van maatregelen die bijdragen aan het voorkomen van onveiligheid (preventie) (22)	Integrale aanpak onveiligheid Monitoring integraal veiligheidsplan	**Integrale aanpak**	Uitvoering geven aan integraal veiligheidsplan 2011-2014 **Bezuinigingen:** IVP:minder overlast bij inwoners (+18.000S) Hennepacties:invulling geven aan noodzakelijke hennepruimingen (+10.000 S)	**Uitwerking sporen** Spoor 2 regionale samenwerking: RUDs **Nieuw beleid** Permanente bewoning recreatiewoningen
Samenwerken met partners aan resultaatgerichte handhaving van veiligheids-voorschriften. (22)	Betere afstemming tussen betrokken instanties	**Afstemming betrokken instanties**	**Bezuinigingen:** Preventie brandweer (+15.000S) Relatie veiligheidsregio Continueren (+ 79.000S)	
		Handhaving	Uitvoering geven aan handhavingsplan 2009-2012	

Permanente bewoning recreatiewoningen

De voormalige gemeenten Maasbracht en Heel hadden expliciet beleid omtrent permanente bewoning in recreatiewoningen. De behoefte aan nieuw beleid voor Maasgouw wordt steeds groter mede ingegeven door de landelijke tendens. Deze tendens laat zien dat binnenkort wetgeving van kracht wordt die bepaalde groepen het recht geeft permanent te wonen in recreatiewoningen. Daarnaast geven we met het opstellen van beleid en de uitvoering ervan primair invulling aan hetgeen we als gemeente willen nastreven. Recreatieparken zijn bedoeld om te recreëren en niet om te wonen, het permanent bewonen van recreatiewoningen zorgt voor een verstoring van de woningmarkt en met de inkadering wordt ook grip gekregen op ongewenste activiteiten die zich op recreatieparken afspelen.
Het ten uitvoering brengen van het beleid heeft financiële consequenties: in 2012: € 60.000 voor de inventarisatiefase en € 60.000 voor de uitvoeringsfase, totaal dus € 120.000. In 2013-2016: € 20.000 voor de uitvoeringsfase. In het op te stellen beleid wordt ook een doorkijk gegeven naar de mogelijke positieve financiële effecten van de aanpak.

Programma Ruimtelijk beheer en verkeer				
Missie / visie	**Coalitieprogramma**	**Pijlers**	**2011**	**2012**
Voor de leefbaarheid is het van belang dat een goed onderhoudsniveau bestaat op het gebied van groen en infra (16).	Zwaar verkeer zoveel mogelijk buiten de kernen Nieuwe verkeersontsluitingen EEP terrein	**Verkeerscirculatie**	Realisatie rechtstreekse ontsluiting EEP terrein via A2	**Uitgangspunt** Basiskwaliteit openbare ruimte behouden
		Basiskwaliteit openbare ruimte	Beheer openbare ruimte op basiskwaliteitsniveau binnen taakstellend budget incl. efficiencykorting	
		Duurzaam afvalbeleid		

Basiskwaliteit openbare ruimte behouden

Ook in 2012 willen we de basiskwaliteit voor onze openbare ruimte behouden. We zullen bij de planningen in MIP en JIP nog nadrukkelijker bezien of de levensduur van een weg verlengd kan worden. Jaarlijks onderhoud van de openbare ruimte geschiedt op niveau van de basiskwaliteit conform CROW-normen en de hoeveelheden gebaseerd op de beheersnormen.

Investeringen in reconstructies (MIP/JIP) gaan we zodanig plannen dat er geen sprake is van planningsoptimisme en financiële ruimte beslag op kapitaallasten. Reële planning en temporisering van projecten enerzijds in combinatie met rioolvervangingen en anderzijds in relatie tot beschikbare capaciteiten is uitgangspunt.

Programma Sociale Structuur				
Missie / visie	**Coalitie programma**	**Pijlers**	**2011**	**2012**
Verenigings-leven faciliteren en stimuleren.	Faciliteren / ondersteunen verenigingen Stimuleren samenwerking en fusie	**Verenigingen en professionele instellingen**	**Bezuinigingen pm** Subsidies Professionele instellingen: d.m.v. aankondiging wordt bezuingingstraject formeel ingezet volgens Awb Bijstellingen: - AMW (-€ 12.000 S) - Bibliotheek (-48.000 S) - Subsidie verenigingen (-€ 40.000 S t/m 2013)	**Uitgangspunt** Decentralisatie opvangen binnen sociaal domein **Uitwerking sporen** Spoor 2 regionale samenwerking: -arbeidsmarktbeleid -decentralisatie sociaal domein **Beleid** - Huis voor de gemeenschap Thorn - Harmonisatie gemeenschapsaccommodaties
Bevorderen dat voorzieningennivea u binnen de kernen wordt behouden.	Clustering sportaccommodaties Gemeenschapsfuncties in iedere kern Spreiding bibliotheekvoorzieningen	**Accommodaties**	**Nieuw beleid** - Zwembaden (PM) - FC Maasgouw (PM) - Gemeenschapshuizen (€ 25.000 I) Don Bosco (exploitatie(€ 47.000 S en € 35.000 I t.b.v. externe begeleiding) - Sportpark Stevensweert / Ohé en Laak **Bezuiniging** - Gemeentegymzaal Maasbracht (PM) - Musea - Huis voor de gemeenschap Thorn (€ 25.000 structureel e.v. jaren oplopend) **Bijstellingen** - Stg. Sportzaal Linne exploitatiebijdrage (-€ 10.000 I)	
	Effectief beleid Verdere professionalisering MAP	**WMO**	**Bezuiniging** - Maatschappelijk adviespunt (€ 45.000S) - Waardering vrijwilligerswerk (€45.000S) - Mantelzorg en diensten WWZ (€ 60.000S)	
	Verhogen arbeidsparticipatie	**Arbeidsparticipa tie**		
	Zorgdragen dat inwoners in hun eigen onderhoud kunnen voorzien Steunen burgerinitiatieven Bedtrijding onterecht gebruik maken van gemeenschapsgeld	**Armoedebeleid**	**Nieuw beleid** Regeling meedoen (- € 50.000) Bijstellingen WWB/IOAW/IOAZ (- € 172.000)	
	Adequate huisvesting Belang zorgdragen scholen voor opvang	**Onderwijs**	**Bezuiniging** - Lokale educatieve Agenda (-€ 40.000 S) **- Bijstelling** - Invulling taakstelling peuterspeelzaalwerk (+10.000 S)	

Decentralisatie van taken in het sociaal domein met efficiency korting opvangen binnen sociaal domein

We zijn positief over de decentralisaties in het sociale domein voor wat betreft de Jeugdzorg en AWBZ. Maar de consequenties zijn groot en hebben betrekking op onze taken, financiën en de organisatie van deze nieuwe taken. Uitgangspunt hierbij is dat efficiency kortingen in eerste instantie worden opgevangen in het sociaal domein. Zo bewerkstelligen we transparantie, het wordt zichtbaar of het nieuwe akkoord tekorten veroorzaakt in het sociale domein. Op basis van dat inzicht zullen we bezien op welke wijze deze tekorten moeten worden opgevangen binnen de begroting. De organisatie van een aantal nieuwe taken zal in regionaal verband plaatsvinden.

Toekomst Huis van de gemeenschap Thorn

De toekomst van het Huis voor de Gemeenschap dient in een breder perspectief geplaatst te worden.
Naast de financiele afwegingen zijn er ook maatschappelijke ontwikkelingen die meewegen in het uiteindelijke advies. De toekomst van het museum Land van Thorn, de VVV Thorn, de realisatie van de Brede Maatschappelijke Voorzieningen en de Thornse gemeenschap, hebben hun invloed op het toekomstperspectief van het Huis voor de Gemeenschap. Dit vergt nader onderzoek. De resultaten van dit onderzoek moeten leiden tot een gewogen besluit over de toekomst van het Huis voor de Gemeenschap in de loop van 2012. Derhalve is besloten om 2012 als een overgangsjaar te beschouwen. Dit betekent dat de bezuiniging van € 25.000 niet zal worden behaald in 2012. *[Tekst wordt aangepast]*

Harmonisatie Gemeenschapsaccommodaties

Voor de implementatie van deze harmonisatie is intern onvoldoende capaciteit beschikbaar gezien het feit, dat momenteel ook nog de implementatie van reeds eerder ingezette harmonisatietrajecten lopende is (binnensportaccommodaties, buitensportaccommodaties, visiedocument clustering buitensport). De aan de implementatie van de harmonisatie Gemeenschapsaccommodaties benodigde ureninzet wordt ingeschat op 3 x 900 uur voor de periode 2012, 2013 en 2014(45 weken per jaar x 20 uur).
Uitgangspunt van deze inzet zal zijn, dat deze dient bij te dragen aan een structurele verbetering van de bestaande exploitaties. Op deze wijze wordt middels de inzet van deze uren een inverdieneffect gegenereerd.

Programma Ruimtelijke Ontwikkeling en Wonen				
Missie / visie	**Coalitie programma**	**Pijlers**	**2011**	**2012**
Creëren van voldoende woningen, afgestemd op behoefte van doelgroepen binnen gemeente (19)	Eigen inwoners dienen in Maasgouw te kunnen blijven wonen Bouw woningen afstemmen op wensen bewoners Evenwichte spreiding woon zorgvoorzieningen	**Woningbouwbeleid**	**Bezuinigingen** Welstandstoezicht Projectheroverwegingen Op de Konie Stevensweert Bosserhofsveld Maasbracht Reutsdael Bidbook Thorn Ruimte voor ruimte 2e fase Maasoever Linne Thorn Noord	**Uitwerking sporen** Spoor 3: Implementatie projectmatig werken Spoor 4: Kwalitatieve en kwantitatieve analyse projecten
		Wet Ruimtelijke Ordening	**Nieuw Beleid** Limburgs kwaliteitsmenu **Bezuiniging** Extern juridische ondersteuning ruimtelijke ordening en bestemmingsplanprocedures	

4.3. Maasplassen en cultuurhistorische kernen benutten

Programma economie, toerisme en recreatie				
Missie / visie	**CoalitieProgramma**	**Pijlers**	**2011**	**2012**
Toeristisch-recreatieve infrastructuur Optimaliseren (10).	Bereikbaarheid Thorn, Wessem, Stevensweert vanaf het water Uitbouwen recreatief karakter haven Wessem In structuurvisie verblijfsaccommodaties faciliteren Rust en onthaasting in eiland aan de Maas Fiets en wandelpadenstructuur	**Toerisme en recreatie**	**Bezuiniging** Efficiency stroomlijning VVV-TROM (€25.000 S m.i.v. 2012) **Nieuw beleid** Maas- en Scheepvaartmuseum (€17.500I) Evenementenbeleid (PM) Uniformering toeristische bewegwijzering (PM)	**Uitgangspunt** Rol gemeente en uitvoering geven aan de toeristische recreatieve nota na heroverweging **Beleid** - Herziening "Subsidieregeling herstel en instandhouding gemeentelijke monumenten gemeente Maasgouw 2007" - Seperaat voorstel zwembaden - Seperaat voorstel Oml
Streven naar synergie tussen toerisme en andere toeristische ontwikkelingen. Wij doelen dan met name op watergebonden industrieën.	Balans tussen beroeps- en recreatievaart haven Maasbracht Stimuleren ondernemersschap Structuurvisie bedrijvigheid Natuurgebieden zoveel mogelijk vrij toegankelijk Geen toekomstige ontgrindingen	**Economie**	**Nieuw Beleid** - Gebiedsontwikkeling Midden-Limburg (GOML) - OML (€ 70.360 S)	

Rol gemeente en heroverweging toeristische recreatieve nota

In het kader van ons speerpunt Maasplassen en cultuurhistorische kernen benutten zullen we onze rol opnieuw bekijken. Uitgangspunt hierbij is dat gemeente geen evenementenbureau is. De rol van de gemeente zou zich kunnen beperken tot het faciliteren van ondernemers en verenigingen die op het toeristische en recreatieve vlak een bijdrage leveren.
In de ambitiediscussie (fase 2 plan van aanpak bezuinigingen) zal de raad kunnen beslissen of de cultuur toeristische nota op lange termijn nog dient te worden uitgevoerd. Het betreft hier de projecten sculpturen aan en in het water, historie van Maasgouw in beeld gebracht, cultuur buiten de muren, exploitatie theater de Abdijhof, eiland in de Maas, Leven op en rondom de Vestingwerken. We moeten wel invulling (laten) geven aan het beheer en de exploitatie van toeristische objecten zoals theater de Abdijhof en de Vestingwerken.

Herziening "Subsidieregeling herstel en instandhouding gemeentelijke monumenten gemeente Maasgouw 2007"

In de productenraming 2011 is ten behoeve van de "Subsidieregeling herstel en instandhouding gemeentelijke monumenten" een bedrag van €.17.552 opgenomen. Er doet zich een spanningsveld voor in het geval er enkele substantiële restauratieplannen voorliggen, die de grondslag vormen voor een subsidie-aanvraag. Dan kunnen slechts een gering aantal aanvragen worden gehonoreerd en moeten (daar geselecteerd wordt op datum van ontvangst) de daaropvolgende worden afgewezen. Dit spanningsveld noopt tot een heroverweging van de onderhavige "Subsidieregeling". De noodzaak tot heroverweging wordt nog versterkt door de instemming van het college met de cultuurhistorische waardenkaart. Hierop staat een aantal beeldbepalende panden vermeld, dat in de betreffende bestemmingsplannen de functie-aanduiding "Cultuurhistorische waarde" krijgt en derhalve ook extra wordt beschermd. Immers, de vraag doet zich voor of de eigenaren van deze panden voortaan dezelfde rechten kunnen doen gelden als de eigenaren van gemeentelijke monumenten. Een voorstel hierover wordt voorgelegd in de begroting.

4.4. Financiën en bedrijfsvoering op orde houden

Programma Financiën en Bedrijfsvoering				
Missie / visie	**Coalitieprogramma**	**Pijlers**	**2011**	**2012**
	Evenwichtig financieel beleid	**Financieel beleid**		**Uitwerking sporen** Spoor 2 regionale samenwerking: - belastingen/WOZ - I&A samenwerking - Personeels en salarisadministratie Spoor 5 herorientatie planning en control **Beleid** - Implementatie scenario Essentgelden - Implementatie advies reserves - Invoering verplichtingenadministratie - Digitalisering facturen
	Belastingdruk zo laag mogelijk	**Belastingdruk**		
	Efficiency, effectiviteit en soberheid	**Bedrijfsvoering**	**Bezuiniging** Taakstelling € 295.000 **Nieuw beleid** Inhuur capaciteit projectbegeleiding	
	Geen enkele begrotingspost is gevrijwaard van bezuingingen	**Bezuiniging en**		

Implementatie scenario Essentgelden

Scenario V (direct afschrijven van nieuwe investeringen vanaf 2011 ten laste van Essentreserve) is reeds geïmplementeerd in onze meerjarenbegroting vanaf 2011. Indien wordt geopteerd voor scenario VI zullen alle investeringen met maatschappelijk nut (m.n. wegen) die nog een boekwaarde hebben, ineens worden afgeschreven ten laste van de Essentreserve. Voor vervangingsinvesteringen zal een reserve worden gevormd (zie voor nadere toelichting paragraaf 2.2).

Implementatie advies reserves

In paragraaf 2.3 worden de eerste resultaten van de opschoning reserves vermeld. Op weg naar de Begroting 2012 zal de opschoning van de resterende € 5,5 mln nader worden uitgewerkt. De raad kan vervolgens tot alternatieve aanwending of toevoeging aan de algemene reserve besluiten.

Invoering verplichtingenadministratie/digitalisering facturen

Voor technische ondersteuning van het budgetbeheer en een spoedige jaarafsluiting is één van de vereisten het voeren van een verplichtingenadministratie. Hiertoe dient binnen onze financiële administratie (Key2Financiën) een module te worden ingericht en budgethouders en medewerkers administratie te worden geïnstrueerd.